

6. Гутиряк О.І. Англійська термінологія маркетингу: структура та семантичні характеристики: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київськ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 1999. – 18 с.
7. Дуда О. І. Процеси термінологізації в сучасній англійській мові (на матеріалі літератури з кредитно-банківської справи): Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київськ. держ. лінгв. ун-т. – К., 2001. – 20 с.
8. Евдокимова И.Ю. Антонимы и оппозитивные отношения в дискурсе (на материале учебных текстов по теории менеджмента) // Вісник Харківськ. держ. ун-ту. – Харків: Константа. – №406. Проблеми мови, мовленнєвої діяльності та викладання іноземних мов. – С. 42-44.
9. Зацний Ю.А. Развитие словарного состава английской лексики в 80ти-90ти роки ХХ століття: Автореф. дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.04 / Київськ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 1999. – 32 с.
10. Іщенко В.Л. Основні моделі утворення англійських економічних термінів-словосполучень // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія “Романо-германська філологія”. – Харків: Константа. – 1999. – № 461. – С. 74-78.
11. Константінова О.В. Структурно-семантичні особливості термінів оподаткування в американських і британських варіантах сучасної англійської мови: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київськ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 2004. – 20 с.
12. Лотка О.М. Англомовна термінологія фінансово-економічних взаємин: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київськ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 2000. – 20 с.
13. Пушкар В.І. Особливості семантики англійських дієслів у функції економічних термінів // Зб. наук. пр. Полтавського державного педагогічного університету. Серія “Філологічні науки”. – Полтава: ПДПУ. – 2003. – Вип. 3(30). – С. 111-113.
14. Цагалова Р.С. Лексико-семантические особенности политико-экономической терминологии. – М.: Издательство Московского университета, 1985. – 148 с.

Довідкові джерела:

15. Англо-русский словарь по экономике и финансам / Аникин А.В. – СПб.: Экономическая школа, 1993. – 592 с.
16. Жданова И.Ф. Англо-русский словарь сокращений экономических терминов. – М.: Рус. яз. – Медиа, 2004. – 209 с.
17. Жданова И.Ф. Новый англо-русский экономический словарь. – М.: Рус. яз. – Медиа, 2005. – 1028 с.

Паньків О.Б.
*Дрогобицький державний
педагогічний університет імені Івана Франка*

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ РЕАЛІЙ-ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Постійно зростаючий інтерес дослідників до лінгвокраїнознавства ставить за необхідність глибокого вивчення одиниць мови, що мають національно-культурну цінність. Особливе місце в цьому відводиться фразеологічним одиницям (ФО), бо “своєрідність життя і побуту того чи іншого народу перш за все знаходить своє відображення у фразеології, яка конденсує весь складний комплекс культури і психології певного народу, неповторний склад його образного мислення” [7, 13].

У статті робиться спроба аналізу кумулятивного і комунікативного аспектів цієї проблеми. Ставимо завдання розглянути, які групи фразеологізмів найбільше відображають у своїй семантиці національно-специфічні явища, і показати, що “подібні знання є необхідною умовою для забезпечення адекватної комунікації” [5, 74].

Культурно-історичний компонент може бути присутній не тільки у власне фразеологізмах, але й у прислів'ях, приказках та інших видах мовних афоризмів: девізах, лозунгах, крилатих висловах. Слід також відмітити, що ступінь лінгвокраїнознавчої цінності фразеологізмів також неоднаковий, і національно-культурна семантика характерна не для кожної ФО. Реалії-фразеологізми є не тільки мовним фондом, але й культурно-

історичною скарбницею кожного народу [2, 17]. Через ці мовні одиниці дослідники можуть отримати відомості про народ, що є носієм цієї мови. ФО необхідно розглядати у зв'язку з культурою країни, історією народу. У цьому випадку реалія-фразеологізм є носієм і джерелом соціокультурної інформації [10, 54].

У сучасній англійській мові є ФО, засвоєння змісту яких потребує звернення до конкретних реалій життя англійців. Так, наприклад, значення фразеологізму *strange bedfellows* (“випадкові знайомі”) пов'язане з тою обставиною, що в Англії у середні віки окремі ліжка були рідкістю, і особи однієї статі часто спали разом аж до середини XVII ст. Розглядаючи ФО, яка дефінується як “people, or things, one would not expect to find close together, or to be closely associated with each other, because of their very different nature, uses, habits etc” [13, 583], знаходить широке застосування у мовленні. Наприклад: “*But it is hardly the first time in history that strange bedfellows have worked together for the same cause*” (“*New Statesman*”) – “Але навряд чи це відбувається вперше в історії, коли тимчасові союзники працюють разом заради спільної справи” (Пер.-О.П.).

Реалія життя англійців, що населяють Лондон, представлена генетичним прототипом фразеологізму *born within the sound of Bow Bells*, що має дослівний переклад “народжений в межах чуття звуку дзвонів Боу” і, піддавшись семантичній трансформації, служить для позначення споконвічного лондонця, представника кокні, див. словникову дефініцію: *born in the district of London round Bow Church. Cheapside, and hence a tree Cockney* [14, 74]: “*But I am a tree Cockney myself. Yes, born within the sound of Bow Bells. Where do you come from?*” (С. Mackensize, “*The Rival Monster*”) – “А от я сам – справжній кокні. Так, народився в Іст-Енді. А ти звідки? (Пер.-О.П.).

Фразеологічний зворот (*all*) *shipshape and Bristol fashion* (досл: *все як на кораблі і в стилі Бристоль*) вживається в значенні *in good order, tidy; well-organized and fully equipped* (the reference being to the time when Bristol was an important commercial part for sailing-ships) [13,498], тобто “у відмінному стані, акуратний, добре організований і повністю обладнаний” і є метафоричною реалізацією реалій тих часів, коли Бристоль був важливим комерційним портом для торгових суден: “*Jim Larkin arrives at a Devonshire hotel to find everything shipshape and Briston – fashion – only there’s no owner, no staff and no guests*” (“*The Scotsman*”) – “Джим Ларкін прибуває в Девонширський готель і бачить, що все там у бездоганному порядку, тільки немає господаря, немає персоналу і немає гостей” (Пер.-О.П.).

Виникнення багатьох фразеологічних реалій тісно пов'язане з історичними подіями, що мали місце в Англії. Наприклад ФО “*When Adam delved and Eve span who was then the gentleman*” відображає гасло селянської війни 1382р. під керівництвом Тайлера (14ст.), що приписується сподвижнику Уота Тайлера монаху Джону Боллу. Це, як правило, кажуть людині, що хизується своїм родослів'ям.

У фразеологізмах-реаліях, що виникли у зв'язку з якими-небудь конкретними історичними подіями, національно-культурна специфіка є особливо помітною, очевидною, найбільш рельєфною. Так, фразеологічний зворот “*the three tailors of Tooley Street*” (досл: троє кравців з вулиці Тулі) має значення “невеличка група людей, що вважають себе представниками всього народу”. Основа мотивації такої ФО є очевидною, якщо звернутись до свідчення англійського політичного діяча Д.Кенінга (1770-1827), згідно з яким троє кравців із вулиці Тулі звернулись до парламенту із петицією, що починалась словами: “Ми, люди Англії...”.

Зв'язок фразеологізму “*a Florence Nightingale*”, що вживається у значенні “віддана доглядальниця”, з конкретною історичною особою, а саме Флоренс Найтінгейл,

британською медсестрою, що доглядала поранених у військовому госпіталі під час Кримської війни 1854-1856 рр.

Фразеологізми-реалії сучасної англійської мови – невичерпне джерело знань про історичні події не тільки в житті самої Англії, але й в її взаємовідношенні з іншими країнами.

Пояснення при словниковій дефініції фразеологізму *“the black hole of Calcutta”* (досл. чорна діра Калькутти), декодуючи інформацію, закладену в її генетичному прототипі, повідомляє про те, що виникнення значення фразеологізму *“пропаша діра (місце)”*, пов’язане з інцидентом, що мав місце в Індії в середині XVIIIст., коли велика кількість англійських полонених була заперта на ніч у тісній кімнаті і більшість з яких загинула. *“Peter: Upset? I’m not upset. I just want to get the hell out of this black hole of Calcutta”* (S.Delany, “A Taste of Honey”) – *“Пітер: Замучений? Я не замучений. Я тільки хочу, хай йому грець, вибратись з цього пропашого місця”*.

Особливе місце у фразеології сучасної англійської мови займають фразеологізми з компонентом власних імен, що найяскравіше відображає специфіку мовної одиниці [8, 36]. Наприклад, ФО *Bob’s your uncle* має значення *“все буде добре”*, *“немає чого турбуватися”*, *“клопіт – зайвий”*.

“Sam: This is how we get them married (he whispers to David, who laughs). David: and once they are married, Bob’s your uncle” (В. Копс *“The Hamlet of Stepney Green”*) – *“Сем: Ось як ми їх одружили (він шепоче Девіду, що сміється). Девід: А так як вони одружені, то немає чого турбуватися”* (Пер. – О.П.).

Генетичний прототип фразеологізму *“have etc. Hobson’s choice”* із значенням *“не мати вибору”*, *“задовольнитися вимушеним вибором”* можна розшифрувати за допомогою наступної словникової дефініції: *have etc. the option of taking either what is offered or nothing from the 17-th century carried who would not offer a free choice or horses, but hire out one only in its proper turn* [13, 264]. Приклад контекстуального вживання цього фразеологізму: *“Apparently he did not even trouble to acknowledge a very gracious epistle from Richard giving him the Hobson’s choice of going to the Egypt expedition as second-incommand or returning to Mysore”* (R.Aldington, *“The Duke”*). – *“Він навіть не потурбувався відповісти на люб’язного листа Річарда, у якому йому пропонувалось або стати помічником начальника єгипетської експедиції, або повернутись в Майсур”* (Пер. – О.П.).

Переважна більшість розглянутих фразеологізмів на має ідіоматичних еквівалентів в українській мові, що свідчить про їхню національно-культурну самобутність.

Сучасна англійська мова багата фразеологізмами з пейоративним стилістичним забарвленням [4, 23]. Прикладами таких фразеологізмів можуть бути: *an Aunt Sally* – *“предмет нападів та образ”*, *Aunt Fanny* – *“вираз недовіри, осудження, рішучого заперечення”*, *Aunt Tabby* – *“консервативно налаштована жінка, противниця жіночого рівноправ’я”*, *Aunt Sary* – *“катамаран, зігнутий з обох боків”* та інші.

Фразеологізми із субстантивним компонентом *uncle* (дядечко) не такі численні в сучасній англійській мові, проте генетичний прототип кожного з них вказує на національно-культурні особливості фразеологічної одиниці. Так, фразеологізм *Uncle Sam* (дядечко Сем) вживається у наш час в двох значеннях: *“американський уряд”* і *“американці”*. Цей фразеологізм виник, можливо, із жартівливого розшифрування літер U.S., що були проштамповані на бочках із м’ясом, яке постачали армії США під час війни з Наполеоном і були прізвиськом пакувальника м’яса.

Одноструктурна з попереднім фразеологізмом ФО *Uncle Tom* (дядечко Том) отримує первинну семантизацію у зв’язку із сюжетом відомого роману Г. Бігерстоу *“Хатина*

Дядька Тома”, набуваючи значення: “покірний, багатостраждальний негр-слуга”.

У американському сленгові зустрічаються також фразеологізми *Uncle Sugar* (дядечко Цукор) і *Uncle Whiskers* (дядечко Бакі), що є синонімами і вживаються в значенні “нишпорка, агент, федеральний агент” [16, 853].

Культурно-історична інформація є у семантиці фразеологізмів, які мають у своєму складі компонент або компоненти, що позначають родинні терміни: *like mother like daughter*, *Big Brother*, *someone's country cousin*, *teach one's grandmother to suck eggs*, etc.

Фразеологізми, пов'язані з популярними іграми та розвагами також служать джерелом країнознавчої інформації. Наприклад, крикет, улюблена спортивна гра англійців і бейсбол, національна гра американців, залишили свій відбиток у фразеологізмах-реаліях: *not be cricket*, *reach / make first base*. У фразеологізмі *play ducks and drakes* міститься ілюзія на старовинну гру, зміст якої полягав у тому, що невеликі плоскі камінці кидали у воду таким чином, аби вони швидко підстрибували на поверхні води. ФО *play the bear* містить відгомін популярного у старовину виду спорту, під час якого ведмедя травили собаками на потіху публіці.

Міцно входять у побут носіїв мови, а, отже, і мають лінгвокраїнознавчу цінність рекламні реалії, серед яких є багато фразеологізмів. Наприклад: *Ben Franklin* – олівці, *Martha Washington* – косметика, парфумерія, *Black Magic* (чорна магія) – фірмова назва набору шоколадних конфет, *Bird's Eye* – фірмова назва різних заморожених продуктів компанії цієї ж назви.

Подібну групу фразеологічних одиниць відрізняє надзвичайна рухомість (у міру появи або зникнення того чи іншого товару) і високий ступінь культурної маркованості. Навіть носіям однієї мови (англійської), але представникам різних культур (англійцям та американцям) можуть бути незрозумілі ті чи інші рекламні реалії, якщо вони відсутні в їх культурі [4, 24].

Так, наприклад, ім'я *Abraham* в американізмах асоціюється з іменем Лінкольна і такі ФО, як *Father Abraham*, *Honest Abe* мають явну позитивну конотацію, в той час як у англіцизмах ім'я *Abraham* є прізвиськом нещасних мешканців божевільні Бедлам, що надає ФО *Sham Abraham* (в значенні симулювати) негативної конотації [8, 40].

Багато дослідників відносять до лінгвокраїнознавчих безліч ФО, пов'язаних з літературою і мистецтвом. До цієї групи належать фразеологізми, що містять алюзії на радіопередачі, фільми, художні твори. Так, ФО *the 64 dollar question – the most important question, the one upon whose answer everything depends* [14, 85] виникла у зв'язку з радіовікториною, під час якої радіослухачеві, що знаходився в студії, пропонується відповісти на сім тематичних запитань. За кожну вдалу відповідь приз подвоюється, а сьоме запитання є найскладнішим.

ФО *I am all right, Jack – I'm very well; I'm in a satisfactory condition (used to show that one does not care about other people but only about oneself)* [13, 176] вживається в англійській мові завдяки широко відомому фільму цієї ж назви.

З художньої літератури появились такі ФО, як: *Alice in Wonderland – very strange, unreal or unnatural* [14, 6], - з книги Льюїса Керрола, в якій змальовується уявна країна, де всі події відбуваються в протиріч здорового глузду; ФО *Big Brother – often unknown or invented, in control of country, esp. one representing political power that controls people's private thoughts and affairs* [14,40] зобов'язана своєю появою дійовій особі в книзі Дж.Орвела “1984”; ФО *Darby and Joan – often humor, a typical old married couple, esp. when very happily married* [14,73] відповідає іменам героїв балади Г. Вудфолла.

Ім'я персонажа іншого літературного твору-повісті Р. Л. Стівенсона “Дивна історія

доктора Джекула і містера Хайда” дало життя іншому фразеологізму *Dr. Jekyll and Mr. Hyde* зі значенням “людина-перевертень, в якій борються добро і зло”: “*He’s a bit of a Jekyll and Hyde, our Austin. I think Dorina is afraid of him*” (I. Murdoch, “An Accidental Man”) – “В нашому Остіні борються добро і зло. Я думаю Доріна побоюється його” (Пер. – О.П.).

Знайомі кожному англійцю ФО, що появились із дитячої літератури: *the butcher, the baker and the candlestick maker* – everybody and anybody [14, 44]; ФО *Mother Goose* – a short, old and well-known song or poem for small children. Матінка Гуска – уявний автор дитячих віршиків та пісеньок, перший збірник яких був випущений у Лондоні в 1760 році. Дитячі вірші (nursery rhymes), багаті фольклорними образами, відображають народні традиції і легенди, а їх основні персонажі: *Humpty-Dumpty, Old King Cole, Jack and Jill* відомі кожному носію мови незалежно від його соціального статусу і рівня освіти.

Фразеологізм *baker’s dozen* (досл.: дюжина пекаря) із значенням “чортова дюжина” пов’язаний із старовинним англійським звичаєм, згідно з яким пекарів карали, якщо вони продавали хліб нижчої ваги, і, щоб уникнути покарання, вони змушені були додавати зайвий (13) буханець до кожної випеченої дюжини (12) безкоштовно.

Відповідно до старої англійської традиції сільничку з сіллю ставили посередині столу. Знатних гостей дому садили у верхньому кінці столу, а незнатних гостей, бідних родичів і слуг – у нижньому, звідки у мовлення проникли дві реалії: “*a sit above the salt*” (досл.: сидіти вище солі) із значенням “займати високе становище у суспільстві” і “*to sit below the salt*” (досл.: сидіти нижче солі) із значенням “займати скромне місце у суспільстві”.

Виникнення ФО *to dance attendance on somebody* (досл.: витанцювати чиюсь увагу) із значенням *to give much attention to a person or thing, esp. in an effort to please* [14, 11], тобто “ходити на задніх лапках перед ким-небудь”, пов’язане із старовинною англійською традицією, згідно з якою на весільному вечорі наречена повинна була танцювати з будь-яким гостем, що запросив її на танець.

ФО *to cut somebody off with a shilling* (досл.: відокремити когось з шилінгом), що має значення *to leave or arrange to leave (a person, esp. a member of one’s family) little or no money when one dies* [13, 293] – “залишити когось без спадку”, бере свій початок від англійського звичаю, згідно з яким заповідачі часто заповідали особам, яких залишали без спадку, лише один шилінг, доводячи тим самим, що їх дія була наперед спланована.

Окрему роль в етимології фразеологічних одиниць відіграють повір’я та перекази, звернення до яких сприяють визначенню мотивації деяких фразеологізмів англійської мови. Так, фразеологічний зворот *the black sheep (of the family)* – (досл.: чорна вівця сім’ї) зобов’язаний своїм виникненням старовинному повір’ю, що вважає чорну вівцю поміченою печаттю диявола. Значення такого фразеологізму виражено наступними українськими еквівалентами “*паршива вівця*”, “*негідник*”, “*виродок в сім’ї*”, “*біла ворона*” та інші.

Семантичне дешифрування генетичного прототипу фразеологізму *to kiss the Blarney Stone* (досл.: поцілувати камінь Бларні) ми знаходимо у переказі про те, що кожний, хто поцілував камінь кріпосної стіни замку Бларні в Ірландії, отримував дар улесливої мови - *to have the ability or intention to flatter, persuade or deceive people with one’s talk* [13, 334].

Від ірландської історії про двох котів, після бійки яких залишилися тільки хвости, бере початок фразеологічна одиниця *fight like Kilkenny cats* (досл.: битися як кілкеннійські коти), що має значення “битися до переможного кінця”, “битися не на життя, а на смерть”.

Культурна цінність фразеологізмів, пов’язаних із звичаями, традиціями, що ведуть у далеке минуле, є особливо очевидною, коли вже у наш час з’являються нові одиниці мови,

що пов'язані з давнім минулим. Так, можна прослідкувати семантичний зв'язок між ФО *carry a torch for* (бути безнадійно закоханим в когось) і новоутвореним фразеологізмом *a torch singer, a torch song*. Значення ФО *torch song* подається як “безнадійне кохання, пісня про безнадійне кохання”; “безнадійно закоханий” (*torch singer*).

Реалії сучасного соціокультурного буття англомовних країн також впливають на розвиток фразеологічного фонду англійської мови. Так, в основі семантики фразеологізму *Hell's Angels* (досл.: ангели з пекла, пекельні ангели), що позначає групу молодиків у шкірянках з металевими заклепками, які шумно утверджують себе швидкою відчайдушною їздою на мотоциклах, лежить метафорична трансформація його генетичного прототипу (рокери).

Всім відомий вираз “нульовий варіант”. Але лише декому відомо, що це інтернаціональне стале сполучення слів з переосмисленим значенням є міжмовним еквівалентом англійського фразеологізму *the zero option* (досл.: вибір зеро), що служить для позначення важливої для мирного розвитку міжнародних відношень пропозиції, зробленої адміністрацією президента Р.Рейгана багато років тому про взаємостосунки між СРСР і США по ракетному роззброєнню і послабленню ядерної протидії у Європі.

Політична фразеологія, будучи дієвою зброєю в арсеналі мовних засобів пропаганди, психологічного та ідеологічного впливу, містить цінні відомості про сучасну дійсність і є невід'ємною частиною фонових знань носіїв даної мови [12,14].

Політичні реалії-фразеологізми неоднорідні у своєму складі. До них відносяться ФО, пов'язані з політичним курсом президентів США: *New Deal* – Новий Курс Ф. Д. Рузвельта, *New Frontiers* – Нові Рубежі Д. Кеннеді; ФО, що характеризують політику, яку проводить уряд: *a big stick policy, a carrot and stick policy, kid-glove policy* (строга політика; політика батога та пряника, політика загравання); ФО, що відображають специфіку державного апарату в Англії та США: *the inner cabinet* – “малий кабінет” в Англії, а *kitchen cabinet* – амер. “кухонний кабінет”, неофіційні радники президента США; ФО, пов'язані з виборчою кампанією: *a straw vote* – попереднє неофіційне голосування, що проводиться перед виборами для виявлення громадянської думки; *a dark horse* – маловідомий кандидат на виборах та інші. Слід відмітити, що політичні реалії-фразеологізми постійно поповнюються. Наприклад, *cookie pusher* – дипломат, в обов'язки якого входить не стільки працювати у департаменті закордонних справ, скільки бути присутнім на прийомах, передавати вишукані страви за столом, підтримувати світську бесіду; *Wednesday Club* – найбільш відомий з клубів американських конгресменів, до якого належать помірковані республіканці; *war party* – неофіційна назва демократичної партії, яку їй дали опоненти-республіканці.

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок про те, що національно-культурний компонент ФО, що відображає побут, політичне життя, реалії дійсності, історію держави, соціальний лад, трудову діяльність людини, звичаї та традиції народу, робить їх цінним джерелом країнознавчої інформації. Генетичний прототип ФО кодує соціокультурну інформацію про носія даної мови і виконує кумулятивну функцію, тобто функцію фіксації, збереження і передачі значного об'єму інформації про пізнавану дійсність, формуючи так званій “вертикальний контекст” або запас фонових знань про багатогранну культуру народу, мову якого ми вивчаємо [11, 96].

У процесі як лінгвістичної, так і лінгводидактичної семантизації ФО відбувається не тільки виявлення значення даної ФО, але й декодування її генетичного прототипу, наслідком якого є отримання фонових знань про історію, побут, традиції, звичаї англійців та інших англомовних народів.

Використана література:

1. Баркова Л.А. Фразеологизмы как источники лингвострановедческой информации и ее отражение в словарях. Сб. науч. трудов МГПИИЯ им. М.Тореза. – Вып. 253. – М., 1985. – С. 114 – 125.
2. Белозерова Ф.М. Фразеологические единицы как носители национально-культурной информации // Семантические и стилистические преобразования в лексике и фразеологии современного английского языка: Межвуз. сб. науч. тр. – М.: МГПИ им. В.И.Ленина. – 1987. – С. 116 – 123.
3. Верещагин Е.М., Костомаров А.Г. Язык и культура. – М., 1983. – 120 с.
4. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. – М., 1980. – 180 с.
5. Голдабина С.В. Фразеология античного мифа в диалоге культур // Преемственность поколений: диалог культур: Материалы международной науч.-практ. конф. – СПб: СПбГУ. – Вып.3. – 1996. – С. 73-75.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. – К., “Вища школа”, 1986. – 173 с.
7. Кунин А.В. Курс фразеологии современного английского языка: Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. – 2-е изд. перераб. – М.: Высшая школа, Дубна: Изд. Центр “Феникс”, 1996. – 381 с.
8. Лиховидова Т.В. Фразеологические единицы с именами собственными в современном английском языке // ИЯШ. – № 6. – 1971. – С. 35-42.
9. Мальцева Д.Г. Фразеологические единицы современного немецкого языка в лингвострановедческом аспекте // ИЯШ. – № 3. 1984. – С. 25-29.
10. Ройзензон Л.И. Фразеология и страноведение // Бюллетень по фразеологии. – № 10. – Самарканд, 1989. – С. 10-15.
11. Федуленикова Т.И. Фразеология языка – зеркало истории и культуры его носителя // Современные образовательные стратегии и духовное развитие личности: Язык в социально-культурном пространстве: Материалы науч. конф. – Томск: ТГПУ, 1996. – С. 95-100.
12. Шувалова Ю.В. Политическая фразеология в американском варианте английского языка. – АКД. – М. – 1978. – 25 с.
13. Cowie A.P., Mackin R. Oxford Dictionary of Current Idiomatic English. – Oxford. – 1979. – 1500 p.
14. Longman Dictionary of English Idioms. – L. – 1980. – 1250 p.
15. Seidl J., Mc.Mordie W. English Idioms and How to Use Them. – Hong Kong: Oxford University Press. – 1983. – 268 p.
16. Weintforth U., Flexner S. A Dictionary of American Slong. Thomas J. Crowell Publishers. – 1975. – 1200 p.

Подгайская И.М.
Донецкий національний університет

ВЛИЯНИЕ ЗНАЧЕНИЯ ПРЕФИКСА GE- НА СЕМАНТИКУ ДРЕВНЕАНГЛИЙСКОГО ГЛАГОЛА TIMBRAN (-IAN)

Префикс *ge-*, имеющий первоначальное значение *together* ‘вместе’ в большинстве случаев утратил свое собирательное значение [9] и является маркером различных характеристик глагола. Данный префикс может свидетельствовать об употреблении глагола в переносном значении, функционировать в качестве простого приращения к основе глагола [8], использоваться как индикатор завершенности действия [4, 60-61]. По мнению Н. А. Штейнберг, данный префикс является лексически бесцветным и не влияет на семантику глагола [7, 59-65]. В словаре под редакцией К. Холла значения глагола *timbran(-ian)* с префиксом *ge-* совпадают со значениями данного глагола без префикса, поскольку перед глаголом *timbran(-ian)* стоит знак “±”, обозначающий, что данный глагол употребляется как с префиксом *ge-*, так и без него [9, 341]. Это является дополнительным подтверждением того, что данный префикс не оказывает влияние на семантику исследуемого глагола.

Вместе с тем, изучение словарного и текстового материала показывает, что семантические структуры глагола *timbran(-ian)* с префиксом *ge-* и без него совпадают не полностью, что подтверждается и данными словарной статьи глагола *getimbrían* в словаре Дж. Босворта [8].